

REFERAT Klima-, Miljø- og Teknikudvalget d. 03-10-2022

Mødedato	Mandag d. 03. oktober 2022 kl. 18:00
Mødested	Hvidovre
Mødedeltagere	Kristina Young (Afbud), Bent Roldgaard, Tina Cartey Hansen, Søren Friis Trebbien, Anders Liltorp, Kenneth F. Christensen, Martin Amby

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Meddelelser.....	4
Orientering - Økonomirapportering pr. 31. august 2022 - Klima-, Miljø- og Teknikudvalget.....	5
Orientering - Status på anlægssager per oktober 2022.....	7
Beslutning - Bæredygtighedstiltag i kommunens byggeri.....	9
Beslutning - Godkendelse af projektforslag om elkedel til Hvidovre Hospitals varmecentral.....	17
Beslutning - Uddeling af midler fra Pulje til Grøn By.....	21
Orientering - Afslutning af Bæredygtig Bundlinje 2.0.....	28
Beslutning - Energibesparende tiltag.....	31
Eventuelt.....	36

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

21/33986

Beslutning i Klima-, Miljø- og Teknikudvalget den 03-10-2022

Godkendt, med den ændring, at punkt 5 udgår.

Afbud Kristina Young

Punkt 2: Meddelelser

21/33986

Beslutning i Klima-, Miljø- og Teknikudvalget den 03-10-2022

Administrationen orienterede om besparelsesforslag fra Movia.

Sagsfremstilling

- Orientering om besparelsesforslag fra Movia.

Bilag

Orientering om besparelsesforslag fra Movia

Afbud Kristina Young

Punkt 3: Orientering - Økonomirapportering pr. 31. august 2022 - Klima-, Miljø- og Teknikudvalget

22/2457

Beslutningstema

Administrationen har udarbejdet økonomirapportering pr. 31. august 2022 på Klima-, Miljø- og Teknikudvalgets område.

Økonomirapporteringen på de enkelte områder har til formål at vurdere den samlede økonomi for hele kommunen, herunder en vurdering af likviditeten for den resterende del af regnskabsåret. Økonomirapporteringen dannes på baggrund af de månedlige budgetopfølgninger.

Klima-, Miljø- og Teknikudvalget skal tage økonomirapporteringen til efterretning.

Indstilling

Direktøren indstiller til Klima-, Miljø- og Teknikudvalget

1. at tage økonomirapportering pr. 31. august 2022 til efterretning

Beslutning i Klima-, Miljø- og Teknikudvalget den 03-10-2022

Taget til efterretning.

Sagsfremstilling

Center for Økonomi og Personale har udarbejdet dette dagsordenspunkt.

Administrationen har med udgangspunkt i de allerede kendte forudsætninger, herunder de otte første måneders forbrug, foretaget en vurdering af budget 2022.

Vurderingen er foretaget uafhængigt af eventuelle økonomiske konsekvenser af covid-19-krisen.

Der forventes samlede nettoerudgifter på udvalgets område på 0,6 mio. kr. Disse omfatter

mindreudgifter på 0,2 mio. kr. vedrørende ESCO-projekt samt 0,2 mio. kr. til drift af Maritimt center, som ikke er etableret endnu.

Der er merudgifter til transport gennem Movia på i alt 1,0 mio. kr. Disse omfatter efterregulering fra 2021 på 0,9 mio. kr., merudgifter til handicapbusdrift på 0,7 mio. kr. samt mindreudgifter på 0,65 mio. kr. til servicebussen, som blev vedtaget i forbindelse med budget 2022, og som først kommer i drift i efteråret 2022.

På Affaldshåndteringen, som ligger uden for servicerammen, forventes merudgifter på 8,3 mio. kr. til engangsanskaffelser af materiel til bl.a. rest- og madaffald.

Bilag ”Klima-, Miljø- og Teknikudvalget – økonomirapport pr. 31. august 2022” er vedlagt.

Politiske beslutninger og aftaler

Kommunalbestyrelsen godkendte den 15. december 2020, pkt. 8, Principper for Økonomistyring som nyt kasse- og regnskabsregulativ med ikrafttrædelsesdato den 1. januar 2021.

Økonomiske konsekvenser

Der er på nuværende tidspunkt forventede merudgifter på 0,6 mio. kr. på udvalgets område inden for servicerammen, mens der forventes merudgifter uden for servicerammen på 8,3 mio. kr.

Orienteringen samt bevillingsmæssige ændringer på Klima-, Miljø- og Teknikudvalget indgår i den samlede økonomirapportering til Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen.

Retsgrundlag

Det følger af § 42, stk. 7, i lov om kommunernes styrelse, jf. lovekendtgørelse nr. 47 af 15. januar 2019, at Kommunalbestyrelsen fastsætter de nærmere regler for indretningen af kommunens kasse- og regnskabsvæsen i et regulativ, hvori der tillige optages forskrifter vedrørende forretningsgangen inden for kasse- og regnskabsvæsenet. Regulativet tilstilles den kommunale revision, som tillige skal underrettes om alle ændringer af regulativet, før de ættes i kraft.

Det følger herudover af pkt. 5.2.2 i Hvidovre Kommunes ”Principper for Økonomistyring, at der udarbejdes økonomirapportering pr. 31. marts, 30. juni og 31. august, som forelægges fagudvalgene, Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen.

Høring

Der er ingen høringspligt i denne sag.

Bilag

Klima-, Miljø- og Teknikudvalget – økonomirapport pr. 31. august 2022

Afbud Kristina Young

Punkt 4: Orientering - Status på anlægssager per oktober 2022

22/25709

Beslutningstema

By- og Planudvalget og Klima-, Miljø- og Teknikudvalget orienteres hermed om anlægsstatus per oktober måned 2022.

By- og Planudvalget samt Klima-, Miljø- og Teknikudvalget skal tage orienteringen til efterretning.

Indstilling

Direktøren indstiller til By- og Planudvalget og Klima-, Miljø- og Teknikudvalget

1. at tage anlægsstatus per oktober måned 2022 til efterretning.

Beslutning i By- og Planudvalget den 03-10-2022

Taget til efterretning.

Beslutning i Klima-, Miljø- og Teknikudvalget den 03-10-2022

Taget til efterretning.

Sagsfremstilling

Center for Trafik og Ejendomme har udarbejdet dette dagsordenspunkt.

To gange årligt orienterer administrationen, By- og Planudvalget og Klima-, Miljø- og Teknikudvalget om status på de igangværende byggeanlægsprojekter.

På udvalgsmødet gennemgår administrationen byggeanlægsplanen med status på aktuelle projekter ud fra følgende kriterier:

1. Udfordringer på økonomi (Ø) tid (T) eller kvalitet/kompleksitet (K)
2. Stor foranderlighed eller usikkerhed i proces
3. Offentlig eller politisk bevågenhed

I bilag markeres byggeanlægsprojekterne ift. Økonomi, Tid og Kvalitet med følgende signaturer:

Farve	Status	Økonomi	Tid
Grøn	Projektet kører som planlagt.	-	-
Gul	Projektet er i risiko for overskridelser ift. retningslinjer og aftaler.	Mindre end 2% afvigelse.	Mindre end 2 måneders afvigelse.

Rød	Projektet har overskredet aftalt Ø, T og K, og en sag fremlægges til politisk orientering og/eller stillingtagen, hvis sagen er væsentlig, hvilket betyder en vis økonomi.	Mere end 2% afvigelse.	Mere end 2 måneders afvigelse.
Blå	Juridisk tvist med ekstern part.	-	-

(Se vedlagte bilag ”Anlægsstatus per oktober 2022”).

Risici generelt

Som bygherre mærker Hvidovre Kommune følgevirkningerne af den høje inflation, den verserende energikrise og konflikten i Ukraine. Konkret giver det bl.a. udslag i form af stigende priser og længere leveringstider på materialer.

Øvrige opmærksomhedspunkter

Center for Trafik og Ejendomme fremhæver, at både Holmegårdsskolen og Kulturcenter Risbjerggård er ibrugtaget rettidigt. Ift. økonomien er der en overskridelse af budgettet på Holmegårdsskolen på cirka 4,5 %, mens Kulturcenteret holder sig inden for de bevillingsmæssige rammer.

Politiske beslutninger og aftaler

Ingen bemærkninger.

Økonomiske konsekvenser

Denne sag har ingen økonomiske konsekvenser for Hvidovre Kommune.

Fordyrelse og forsinkelse af projekter jf. ovennævnte bemærkning om risici kan have økonomiske konsekvenser for Hvidovre Kommune. Center for Trafik og Ejendomme er i løbende dialog med Center for Økonomi og Personale om de økonomiske konsekvenser og håndteringen heraf.

Retsgrundlag

Der er ikke noget retsgrundlag i denne sag.

Høring

Der er ikke høringspligt i denne sag.

Bilag

Status på anlæg - oktober 2022

Opdateret status på anlæg pr. 03-10-2022

Præsentation: Status på anlæg - oktober 2022

Afbud Kristina Young

Punkt 5: Beslutning - Bæredygtighedstiltag i kommunens byggeri

21/30295

Supplerende beslutningstema

Klima-, Miljø- og Teknikudvalget besluttede den 9. maj 2022 at sende sagen tilbage til administrationen. Sagen skal derfor behandles igen med supplerende oplysninger. Nye supplerende indstillinger erstatter de oprindelige indstillinger.

Kommunalbestyrelsen skal godkende strategiske målsætninger for bæredygtigt byggeri fra 2023 og frem. Målsætningen skal samtidig udmønte National strategi for bæredygtigt byggeri.

Desuden skal kommunalbestyrelsen godkende, at bæredygtighed indføres som et fast delkriterium i kommunens fremtidige udbud af anlægsprojekter over 1.000 m². Hvilket betyder at tildelingskriteriet ”laveste pris” i disse projekter ikke længere anvendes.

Supplerende indstilling

Direktøren indstiller til Klima-, Miljø og Teknikudvalget og By- og Planudvalget at anbefale over for Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen

4. at godkende de fire strategiske målsætninger for bæredygtighed i Hvidovre Kommunes byggerier som beskrevet i sagsfremstillingen: minimér CO₂-udledningen mest muligt, minimér brugen af jomfruelige råstoffer, anvend et cirkulært totaløkonomisk princip for byggeriets bæredygtighed, minimér brugen af materialer i design og udførelse.
5. at tage til efterretning, at de nationale krav for livscyklusvurderingen (LCA) samt udvidede ydelser fra rådgiver vil medføre en meromkostning på anlægsprojekter.
6. at godkende at bæredygtighed indføres som et fast delkriterium i kommunens udbud af totalrådgivning og entrepriser i anlægsprojekter over 1.000m² med en vægtning på minimum 25 procent.

Beslutning i By- og Planudvalget den 03-10-2022

Retur til administrationen.

Beslutning i Klima-, Miljø- og Teknikudvalget den 03-10-2022

Retur til administrationen.

Supplerende sagsfremstilling

Center for Trafik og Ejendomme har udarbejdet denne supplerende sagsfremstilling.

FN's verdensmål for en global bæredygtig udvikling har på nationalt plan affødt en klimalov og en klimahandlingsplan. Klimahandlingsplanen sætter fokus på seks sektorer, hvoraf byggeri er en af de primære sektorer i forhold til sænkelsen af CO₂-udledningen i Danmark. Byggeriet tegner sig for ca. 30% af nationens samlede CO₂-udledning og 35 % af affaldsmængden.

Den nationale strategi for bæredygtigt byggeri er byggesektorens svar på, hvordan byggeriet gøres mere bæredygtigt. Den nationale strategi vil få indflydelse på byggeriets proces og økonomi i de tidlige projektfaser. Der er nemlig udbudsformer, der bedre egner sig til arbejdet med bæredygtighed, herunder tidlig inddragelse af entreprenører, udbud med forhandling, konkurrencepræget dialog samt konkurrenceprojekter. Projektfaserne bliver med disse udbudsformer længere, og der efterspørges desuden nye typer af faglighed. Der vil dermed blive bundet en større andel af udgifter og arbejdsressourcer til de tidlige faser- i projektfasen, som følge af den udvidede mængde af rådgivning og proces. Endelig skal bygherre udvikle nye kompetencer i forhold til at kvalitetssikre og styre leverancer af nye løsninger og ydelser for at imødekomme paradigmeskiftet i branchen.

Det kommende bygningsreglement vil skabe en konflikt mellem de lovgivningsmæssige krav.

Udfordringen ligger i at indeklimakrav og energikrav ikke nødvendigvis er forenelige med de kommende CO2-krav. Energikravene kigger på mindskelsen af forbrug af energi (energirammen), mens CO2-kravene kun fokuserer på bygningsdelenes CO2-udledning. Eksempelvis afgiver en træbygning mere varme i løbet af natten end en betonbygning grundet densiteten af byggematerialet, hvorfor en træbygning kræver mere opvarmning om morgenen, hvilket medfører et større energiforbrug.

Strategien bliver implementeret som et supplement til bygningsreglementet i 2023, og bliver derved lovkrav for bygninger over 1000 m², hvor der indføres beregning af bygningens CO2-udledning målt over en 50-årig periode pr. m² for alle typer af bygninger. Dette måles ved indførslen af en livscyklusvurdering (LCA)**. LCA-kravet indebærer, at klimaaftrykket af alle nye bygninger skal beregnes og tage højde for CO2-belastningen fra både byggematerialer, opførelse og drift. Byggeriers levetid fastsættes efter den fælles ramme på 50 år for at skabe et tværgående sammenligningsgrundlag, men byggerier har alle forskellig levetid, og som konsekvens giver beregningsgrundlaget for LCA et negativt udfald for de byggerier, der har en længere levetid end 50 år.

Ad indstillingspunkt 1)

Med afsæt i den nationale strategi anbefaler administrationen følgende fire strategiske målsætninger for Hvidovre Kommunes byggeri til politisk godkendelse:

1. Minimér CO2-udledningen mest muligt
2. Minimér brugen af jomfruelige råstoffer
3. Anvend et cirkulært totaløkonomisk princip for byggeriets bæredygtighed – et 'vugge til vugge' princip* med følgende fokuspunkter:
 - Fleksible multianvendelige arealer, der kan ændre anvendelse eller som kan bruges til flere formål og til flere forskellige målgrupper.
 - Totaløkonomi
 - At sikre længst mulig levetid via design og materialevalg
 - At bygge til at kunne genbruges og genanvende materialer (vedlagt som bilag "Cirkulær materialeproces")
 - At fokusere på driftsvenlige bygninger og arealer for det daglige vedligehold og for rengøring
4. Minimér brugen af materialer i design og udførelse

Ved at sætte barren højt kan Hvidovre Kommune være med til at flytte markedet. De mange kommunale testprojekter, der er gennemført de seneste år, støtter byggeindustrien i at udvikle, teste og modne bæredygtige løsninger. Kommunens bæredygtige byggerier vil desuden kunne inspirere private bygherrer og erhvervslivet i kommunen.

'Vugge til vugge' princippet* samt genanvendelse giver forlængede projektfaser, idet rådgiver skal indtænke samlingsmetoder for bygningsdele, så de nemmere kan skilles ad ved en fremtidig nedrivning, hvilket igen kan betyde ændringer i nuværende byggepraksis og byggeskik.

For cirkulære projekter, der involverer nedrivning og genanvendelse, skal der bruges mere tid på de indledende faser for at kunne foretage screeninger af bygningers - og materialers tilstand. Det kræver tid og ekstra ressourcer at gennemføre en nænsom nedrivning, sortering og efterfølgende opmagasinerings af genbrugsmaterialerne.

De nationale lovkrav og den foreslåede politiske strategi forøger således projektets tidsplan og økonomi. Ligeledes begrænses garantier for genanvendte materialers kvalitet.

Ad indstillingspunkt 2)

Bæredygtighed indarbejdes som delkriterier for udbud

Administrationen foreslår, at bæredygtighed fremadrettet anvendes som et delkriterie under tildelingskriterier i udbud på sager over 1.000m².

Administrationen anbefaler, at tildelingskriteriet for bæredygtighed vægtes med minimum 25%. Administrationen har lavet eksempler på, hvordan vægtningen af tilbud tager sig ud i et projekt (vedlagt som bilag "Vægtning af indkommende tilbud").

Bæredygtighedskriterierne indarbejdes i byggeprogrammet for hvert enkelt byggeprojekt. Den endelige vægtning fastsættes ved politisk godkendelse af byggeprogrammet på anbefaling af administrationen for sager over 1.000m².

Det grundlæggende indhold og hierarki i kriterierne er følgende:

1. Målsætning/ambition for projektets niveau af bæredygtighed, baseret på regulativer og lovkrav.
2. Hvidovre Kommunes bæredygtighedsstrategi samt andre vedtagne kommunale strategier og politikker.
3. Målsætning/ambition, som administrationen har identificeret i ideoplægget, som værende det bedste at forfølge i den givne sag.

Administrationens håndtering af målsætningerne er visualiseret i bilag (vedlagt som bilag "Proces for håndtering af målsætninger").

For byggerier mindre end 1.000m² anbefaler administrationen, at kommunen enten høster erfaringer med bæredygtige løsninger, de såkaldte pilotprojekter, eller udbyder de mindre projekter til laveste pris, hvor dette er fordelagtigt, fx hvor anvendeligheden af bæredygtige materialer af tekniske grunde er begrænset, eller hvor det er en selvfølge fx træskure.

Konsekvenser af den foreslåede bæredygtighedsstrategi

Grundet det kommende bygningsreglement med supplementet fra den nationale strategi samt kommunens aktive strategiske valg, vil det ikke længere være muligt at benytte laveste pris som eneste tildelingskriterie på sager over 1.000m². Denne form for udbud på byggeri over 1.000m² vil derfor som hovedregel ikke længere blive anvendt.

Beslutningen om vægtning af bæredygtighed ændrer på, hvordan kommunen vægter de øvrige delkriterier i et udbud, fx pris, byggeteknik, funktionalitet etc.

De anbefalede strategiske mål og tildelingskriteriet for sager over 1.000m² sætter ikke begrænsninger for valg af entrepriseform eller rådgiverydelser.

Udmøntning

Administrationen vil udmønte de strategiske målsætninger, som giver mening i det givne projekt. Herunder er eksempler på konceptudmøntning:

- Energieffektivt
- Let vedligeholdelse
- Let rengøring
- Arealoptimering
- Recirkulerbare materialer
- Levetid
- Materiale kvalitet
- Minimering af affald
- Standardisering af byggeri
- Samlinger der kan adskilles igen uden destruktiv håndtering
- Dokumentation og kontrol af materialernes egenskaber
- Fossilfri byggeplads
- Totalomkostninger (LCC)

Administrationen vil, som følge af markedsudviklingen og den nationale lovgivning, løbende revidere forslag til bæredygtighedskriterier.

*) 'Vugge til vugge' princippet: Når en bygning bliver til, er der allerede tænkt over bygningsmaterialernes mulighed for genanvendelse, når bygningens samlede levetid er ovre. Materialerne kan efterfølgende finde anvendelse i et nyt byggeri eller til andre formål. Se bilag 'Cirkulær materialeproces' for illustration.

**Livscyklusvurderingen (LCA) er en standardiseret metode til at analysere miljøpåvirkninger, der inkluderer samtlige faser gennem hele livscyklussen af bygningsmaterialet fra vugge til grav eller vugge - fra udvinding af råmateriale, produktion og transport, drift, vedligehold og udskiftning, til miljøpåvirkningerne ved endt levetid, når materialerne skal bortskaffes, genbruges eller genanvendes.

Supplerende økonomiske konsekvenser

Den Nationale strategi for bæredygtigt byggeri fordrer nye samarbejder. Anlægsprojekterne vil derfor fremadrettet bruge en større del af det samlede budget i de tidlige faser af et projekt, hvilket vil fremgå i periodiseringen. De nationale krav for livscyklusvurderingen (LCA) samt udvidede ydelser fra rådgiver vil medføre en meromkostning på anlægsprojekter.

De strategiske målsætninger anført i sagen har den afledte konsekvens, at vi ud fra det enkelte projekts beskaffenhed, kan efterspørge flere ydelser fra eksterne parter. Dette giver øget omkostninger. Hvor disse omkostninger placerer sig og i hvilken størrelsesorden er projektspecifikt.

Administrationen gør opmærksom på markedssituationen og udviklingen i materialepriser, og at disse kan have en indflydelse på prissætningen af både igangværende og fremtidige projekter. Udbud og efterspørgsel på markedet for bæredygtige materialer vil opleve en kraftig udvikling de kommende år, som følge af et marked der ændrer sig, og en ændring hos leverandører og produktionskæderne.

Beslutningstema

Ved indgåelsen af budgetaftalen for 2022 og overslagsårene 2023-25 besluttede forligspartierne, at mindst 50 % af kommunale nybyggerier og renoveringer skal bestå af træ og genbrugsmaterialer, da kommunen derved bidrager til mindskelsen af ressourceforbruget.

Administrationen indstiller til orientering og godkendelse i Kommunalbestyrelsen, hvordan kommunen fra 2022 og frem arbejder med bæredygtigt byggeri, med særlig vægt på udmøntning af ”National strategi for bæredygtigt byggeri”, og det politiske ønske om at mindst 50 % af nybyggerier og renoveringer skal bestå af træ og genbrugsmaterialer.

Indstilling

Direktøren indstiller til Klima-, Miljø- og Teknikudvalget

1. at tage orienteringen om muligheder for implementering af klimavenligt byggeri og indfasning af kommende lovgivning for bæredygtigt byggeri til efterretning
2. at godkende, at ændre beslutningen om, at mindst 50 % af nybyggerier og renoveringer skal bestå af træ og genbrugsmaterialer, og i stedet godkende, at niveau og indhold af bæredygtighed i byggeprojekter vurderes fra sag til sag af administrationen ud fra en faglig vurdering med fokus på størst mulig bæredygtighed
3. at godkende, at administrationen arbejder videre med effektivisering og optimering af arealanvendelse i projekter, som en del af bæredygtighedsstrategien og målsætningen om lavere CO2-udledning.

Beslutning i Klima-, Miljø- og Teknikudvalget den 09-05-2022

Retur til administrationen.

Sagsfremstilling

Center for Trafik og Ejendomme har udarbejdet dette dagsordenpunkt.

Baggrund

Som en del af udmøntningen af Hvidovre Kommunes budgetaftale for 2022 og overslagsårene 2023-25 blev forligspartierne enige om, at mindst 50 % af kommunale nybyggerier og renovering skal bestå af træ og genbrugsmaterialer, da kommunen derved bidrager til mindskelse af ressourceforbruget. Foruden den kommunalpolitiske beslutning implementeres der fra 2023 et supplement til det gældende bygningsreglement, som i hovedtræk er en implementering af regeringens sektorhandlingsplan for bygge- og anlægssektoren: ”National strategi for bæredygtigt byggeri” (vedlagt som bilag: ”National strategi for bæredygtigt byggeri”).

Orientering om muligheder for implementering af klimavenligt byggeri og indfasning af kommende lovgivning for bæredygtigt byggeri til efterretning

Beslutningen om benyttelse af træ og genbrugsmaterialer i 50 % af kommunens byggerier er en visionær klimamålsætning, der forholder sig aktivt til de udfordringer, som byggesektoren skal overkomme for at kunne kalde sig ”bæredygtig”.

Og den er i tråd med ”National strategi for bæredygtigt byggeri” og med de prioriteringer af indsatser, der er besluttet af samarbejdspartnerne bag ”Klimapartnerskab DK2020”, om at indarbejdede krav om bæredygtigt byggeri og genbrug

af byggematerialer i kommunale byggerier.

Administrationen vurderer, at der er gode muligheder for at bygge mere bæredygtigt. Det kan ske ved at bruge mere træ og genbrug i byggeriet, ved at benytte tilpassede byggemetoder og ved, at der i forbindelse med udbud og rådgivning sættes øget fokus på og krav til konstruktionsmetoder, materialevalg og bæredygtig drift, fx ved at stille krav om livscyklus analyser (LCA) i kommunens udbud, så produkternes livscyklus indtænkes fra vugge til grav i miljøvurderingen.

Med "National strategi for bæredygtigt byggeri" øges krav til reduktion af CO₂-udledning fra opførslen af bygninger i 2023 - 2029. Det vil påvirke prisen: "BUILD – Institut for Byggeri, By og Miljø" har foretaget en undersøgelse, der viser, at 12-15 % træ i byggeriet overholder de kommende krav for 2025 i "National strategi for bæredygtigt byggeri".

Risici

Administrationen vurderer, at træ og genbrugsmaterialer i 50 % af kommunens byggerier for øjeblikket er svært realiserbart af følgende årsager:

- Der er mangel på træ og genbrugsmaterialer på markedet i fornødent omfang
 - Produktionsapparatet kan ikke efterkomme efterspørgslen
- Der er udfordringer med at opnå certificeringer og garantier på genbrugsmaterialer
- Der mangler erfaringer med bæredygtigt byggeri hos bygherrer og på byggemarkedet
- Der er betydelige ekstra omkostninger ved udmøntning af målsætningen
 - Store prisstigninger på råmaterialer – særligt træ

Økonomi

Tidligere erfaringer fra andre kommuner og pensionskasser viser, at det koster mellem 0 og 10 % mere at bygge bæredygtigt, fx. i træ og genbrugsmaterialer - alt efter, hvilken type bygning der er tale om, og alt efter hvor stor en andel af træ og genbrugsmaterialer, der kan anvendes i byggeriet. Hertil kommer de generelle prisstigninger i markedet.

Niveau og indhold af bæredygtighed i byggeprojekter

Hvidovre Kommune bygger og renoverer en bred vifte af forskelligartede projekter, og hvert projekt har sine egne rammebetingelser defineret ud fra fx. regulativer, lokal placering, anvendelse, økonomi og tidsramme. Byggerierne varierer i udformning og kompleksitet i sådan en grad, at det ikke er muligt at standardisere i forhold til mængden af CO₂-udledning fra materialer eller i forhold til, hvilke materialer, der er optimale. Der er byggerier, hvor det er mere egnet at øge niveauet af bæredygtighedstiltag, og modsat findes der byggerier, hvor det vil være svært - eller umuligt - at leve op til de stillede krav om bestemte materialer.

Der vil være stedlige forhold og funktionelle hensyn, som er afgørende for, hvordan vi kan bygge, og hvad der i den givne situation giver det bedste klimaaftryk.

Risici

Den gældende beregningsmetode præmierer byggerier, hvor der bruges mere byggemateriale, end hvad der er nødvendigt ved at gøre brug af fx mere træ til at modregne brugen af belastende materialer. Dette er et af udgangspunkterne i begrebet relativ bæredygtighed, hvor der fokuseres på det enkelte byggeri målt op imod andre byggerier.

For at løse dele af denne problematik kan der indarbejdes kravstillelser om fokus på begrebet absolut bæredygtighed i kommunens udbud. Absolut bæredygtighed er et helhedsgreb på forbruget af ressourcer med fokus på at mindske mængder i byggeriet. Udfordringen med det er at lovkrav i flere tilfælde modarbejder muligheder i absolut bæredygtighed.

Effektivisering og optimering af arealanvendelse = Kloge kvadratmeter

Kommunens egen drift genererer 3 % af den samlede CO₂-udledning inden for kommunegrænsen. For at arbejde hen imod det nationale klimamål om CO₂-neutralitet i 2050 skal kommunens andel gå i nul. En effektivisering og optimering af arealanvendelsen i den eksisterende bygningsmasse er her en rigtig god investering. Det reducerer behovet for at bygge flere nye kvadratmeter.

Når vi som kommune bygger og renoverer, har vi mulighed for at påvirke den eksisterende og/eller fremtidige udformning af arealer. Her er formålet at skabe fleksible rammer og tænke i flere målgrupper og en øget belægning i løbet af døgnet.

På et strategisk niveau kræver det overblik over hele ejendomsporteføljen, den demografiske udvikling samt ændrede krav og behov til de fysiske rammer for vores velfærdsydelser. Resultatet skal i sidste ende udmønte sig i, at kommunens arealer bliver mere bæredygtige, og at flere borgere og brugere kan have glæde af de samme arealer.

Risici

Den største risiko er, at det strategiske overblik og koordinering på tværs af fagcentrene og det politiske niveau er timet med udviklingen af kommunen. En øget indsats her vil betyde en stærk forankring - politisk og i direktion, samt at der afsættes tid til idé- og brugerprocesser på alle niveauer for at få klarlagt de mange muligheder.

Økonomi

Omkostningerne kan være større for det enkelte projekt, fordi der skal tænkes i tilpasninger og indretninger, der imødekommer flerbrugermulighederne. Besparelserne ligger i de antal kvadratmeter, der ikke er nødvendige at bygge.

Politiske beslutninger og aftaler

Budgetaftale for 2022 og overslagsårene 2023-2025.

Kommunalbestyrelsen godkendte den 26. oktober 2021, punkt 15, at den beskrevne pakke af klimaindsatser danner udgangspunkt for den klimaplan, som administrationen skal udarbejde og præsentere for Kommunalbestyrelsen, forventeligt i april 2022.

Økonomiudvalget tog den 11. oktober 2021, punkt 12, orienteringen om markedssituationen og processer for offentligt byggeri til efterretning på baggrund af det tidligere Bygge- og Planudvalgs og det tidligere Teknik- og Miljøudvalgs anbefalinger.

Kommunalbestyrelsen godkendte den 27. oktober 2020, punkt 17, at Hvidovre Kommune tilslutter sig VIP-projekt nr. 1 "DK2020 for hele Danmark" og som led i deltagelsen udvikler en klimaplan, der lever op til Parisaftalens målsætninger, både hvad angår reduktioner i drivhusgasudledninger og tilpasning til klimaforandringerne.

Økonomiske konsekvenser

Ingen økonomiske konsekvenser for Hvidovre Kommune.

Retsgrundlag

Den 5. marts 2021 indgik regeringen en bred politisk aftale om en national strategi for bæredygtigt byggeri. Indholdet i strategien er efterfølgende lanceret som en udgivelse med uddybende beskrivelser af de 21 initiativer.

Efter klimalovens § 1, stk. 1, jf. Lovbekendtgørelse nr. 2580 af den 13. december 2021, hvorefter formålet med loven er, at Danmark skal reducere udledningen af drivhusgasser i 2030 med 70 pct. i forhold til niveauet i 1990, og at Danmark opnår at være et klimaneutralt samfund i senest 2050 med Parisaftalens målsætning om at begrænse den globale temperaturstigning til 1,5 grader celsius for øje.

Høring

Der er ikke høringspligt i denne sag.

Miljømæssige konsekvenser

Beslutningen vil bidrage til at mindske behovet for at udvinde nye råstoffer, og derigennem de skader, som råstofudvinding har på naturen. Samtidig vil nænsom nedrivning forhøje mængden af byggematerialer, der går til direkte genbrug. Dette skal ses i forhold til, at byggeaffald udgør ca. 30% af alt Danmarks affald, svarende til 2,5 mio. tons på landsplan. Hvidovre Kommune vil samlet set kunne nedbringe sin CO2-udledning fra byggeri, renoveringer og eksisterende bygningsmasse.

Bilag

National strategi for bæredygtigt byggeri

Suppleret 3/10-2022 - Cirkulær materialeproces

Suppleret 3/10-2022 - Proces for håndtering af målsætninger

Suppleret 3/10-2022 - Vægtning af indkommende tilbud

Afbud Kristina Young

Punkt 6: Beslutning - Godkendelse af projektforslag om elkedel til Hvidovre Hospitals varmecentral

22/22633

Beslutningstema

Hvidovre Hospitals varmecentral bruges til at producere fjernvarme, når der er brug for ekstra varme, f.eks. på de koldeste dage. Dette er kendt som spids- og reservelast. Den normale forsyning leveres af Vestegnens Kraftvarmeselskab (VEKS).

Varmecentralen kan med de nuværende olie- og gaskedler ikke overholde de skærpede krav til luftforurening. VEKS har derfor udarbejdet et projektforslag om udskiftning af varmecentralens olie- og gaskedler med en 50 MW elkedel. Den samfundsøkonomisk gevinst af er projektet 28 mio. kr. større end alternativet med fjernvarme fra en ny gaskedel.

Elkedlen vil give en mere klima- og miljøvenlig varmeproduktion og bidrage til CO₂-målet om at blive fri for opvarmning med naturgas.

VEKS har oplyst om, at projektet forudsætter nedgravning af et stort elkabel. Dette kan gennemføres, såfremt de nødvendige tilladelser opnås.

Kommunalbestyrelsen har ansvaret for varmeplanlægningen i Hvidovre Kommune.

Kommunalbestyrelsen skal derfor godkende projektforslaget fra Vestegnens Kraftvarmeselskab (VEKS).

Indstilling

Direktøren indstiller til Klima-, Miljø- og Teknikudvalget at anbefale over for Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen

1. at godkende projektforslaget "VEKS Elkedel".

Beslutning i Klima-, Miljø- og Teknikudvalget den 03-10-2022

Anbefales godkendt.

Sagsfremstilling

Center for Plan og Miljø har udarbejdet dette dagsordenspunkt.

Kommunalbestyrelsen har ansvaret for varmeplanlægningen

Kommunalbestyrelsen skal sammen med forsyningsselskaber og andre berørte parter planlægge varmeforsyningen i kommunen.

Varmeforsyningsloven og projektbekendtgørelsen definerer, at projektforslag fra varmeleverandører skal godkendes ud fra oplysninger om energi, samfundsøkonomi og miljø. Det er et krav, at projektet skal være den løsning, der har den mest fordelagtige samfundsøkonomi.

En godkendelse af projektet ændrer ikke forsyningsområdet for fjernvarmen.

Projektet om skift til elkedel

Vestegnens Kraftvarmeselskab (VEKS) har overtaget Hvidovre Hospitals Varmecentral og har derfor fremsendt projektforslaget (vedlagt som bilag "Projektforslag VEKS Elkedel v3"). Kort fortalt handler projektet om at udskiftning af varmecentralens olie- og gaskedler med en 50 MW elkedel.

Målet er, at etablering af en elkedel på varmecentralen skal sikre, at de gamle, udtjente gasolie- og naturgaskedler udskiftes med en ny elkedel med høj forsyningssikkerhed. Samtidig sikres en reduktion i CO2 udledningen for VEKS' samlede varmeproduktion

Elkedlen på Hvidovre Hospital vil få tre funktioner:

1. at yde spids- og reservelast på de koldeste dage, eller når andre enheder falder ud.
2. at producere "almindelig" varme, når elpriserne er lave, f.eks. om natten.
3. at stabilisere elnettet ved at bruge el, når der er brug for det.

I forbindelse med produktion af "almindelig" varme vil elkedlen, ud over spids- og reservelast, starte nogle timer om natten eller midt på dagen, hvor strømmen ofte er billig. Når strømmen er billig, er der lavere varmeproduktionspriser, og elkedlen er konkurrencedygtig i forhold til andre anlæg. Projektet vil dermed bidrage til målet om mere CO2-neutral varmeforsyning.

Det er en forudsætning for gennemførelsen af projektet, at strømforsyningen til elkedlen skal leveres via et nyt elkabel fra en transformerstation på Midlergårdsvej i Brøndby til Hvidovre Hospital på Kettegård Alle 30. Dette kræver særskilte godkendelser afhængig af placeringen af elkablet, der følger den røde linje på nedenstående figur.

Figur 1 Oversigt over den planlagte kabelføring fra Brøndbygård til Hvidovre Hospital (ikke målfast)

VEKS har indgået aftaler med en lang række lodsejere, herunder Naturstyrelsen for krydsning af Vestvolden. Desuden meddelte Fredningsnævnet den 2. juni 2022 dispensation fra fredningen af Vestvolden. Dispensationen blev givet på følgende vilkår:

- Anlægsarbejdet skal omfatte retablering af arealer til samme stand og anvendelse, som inden anlægsarbejdets begyndelse.
- Når endelig tidsperiode for udførelse af arbejdet på pågældende matrikel er afgjort, skal arbejdet koordineres med Hvidovre Kommune, således at det sikres, at arbejderne ikke påvirker de beskyttede søer i området og levestederne for de beskyttede og sjældne arter i område.

Administrationen har i medfør af § 21 i Lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM-loven), jf. lovbekendtgørelse nr. 1976 af 27. oktober 2021 truffet afgørelse om, at projektet ikke skal screenes.

Gravearbejdet skal godkendes ved en særskilt ansøgning til administrationen.

Økonomi

Kommunalbestyrelsen skal sikre, at projektet har den mest fordelagtige samfundsøkonomi.

I projektforslaget sammenlignes etablering og drift af en elkedel med varme fra en ny gaskedel. De samfundsøkonomiske omkostninger beregnes bl.a. ud fra investeringer samt drifts- og miljøomkostninger (forudsætninger er vedlagt som bilag ”VEKS Hvidovre hospital samfundsøkonomisk beregningsnotat”).

Beregningerne viser, at fjernvarmeforsyningen fra projektet samfundsøkonomisk set er mere fordelagtig end alternativet med fjernvarme fra en ny gaskedel. Forskellen er 28 mio. kr.

Politiske beslutninger og aftaler

Kommunalbestyrelsen besluttede den 26. januar 2021, punkt 12, at godkende ”Partnerskabsaftale om Fremtidens fjernvarme – Hvidovre Hospitals varmecentral” mellem Hvidovre Kommune, Region Hovedstaden, VEKS og Hvidovre Fjernvarmeselskab med formålet at udvikle klima- og miljøvenlige løsninger for Hvidovre Hospitals varmecentral og afdække muligheder for at forsyne Hvidovre Nord med grøn fjernvarme.

Økonomiske konsekvenser

Ingen økonomiske konsekvenser for Hvidovre Kommune.

Retsgrundlag

Det følger af § 4 i lov om varmforsyning, jf. lovbekendtgørelse nr. 2068 af 16. november 2021, at kommunalbestyrelsen godkender projekter for etablering af nye kollektive varmforsyningsanlæg eller større ændringer i eksisterende anlæg.

Forudsætningerne for kommunalbestyrelsens godkendelse af projekter for kollektive varmforsyningsanlæg og kommunalbestyrelsens behandling af sådanne sager fremgår af bekendtgørelse nr. 818 af 4. maj 2021 om godkendelse af projekter for kollektive varmforsyningsanlæg.

Høring

Administrationen har sendt projektforslaget i høring hos naturgasdistributionsselskabet Evida og Hvidovre Fjernvarmeselskab (HFS) den 15. august 2022. Evida havde ikke kommentarer. Høringssvaret fra Hvidovre Fjernvarmeselskab vil blive tilføjet inden forelæggelse for Klima-, Miljø- og Teknikudvalget.

Miljømæssige konsekvenser

Udskiftningen af olie- og gaskedel med en elkedel, gør varmforsyningen fra Hvidovre Hospitals varmecentral grønnere og grønnere i takt med, at elforsyningen bliver omlagt. I 2030 forventes strømmen i Danmark at være CO2-fri. Det vil give en besparelse på ca. 12.000 ton CO2 sammenlignet med varmeproduktionen fra en ny 50 MW gaskedel.

Desuden vil der også være nogle fordele for det lokale miljø i form af mindre luftforurening fra afbrænding af fossile brændsler.

Bilag

Projektforslag - VEKS Elkedel v3.pdf

VEKS Hvidovre hospital samfundsøkonomisk beregningsnotat .pdf

Afbud Kristina Young

Punkt 7: Beslutning - Uddeling af midler fra Pulje til Grøn By

22/10126

Beslutningstema

Hvidovre Kommune har oprettet en pulje for at støtte de mange borgere, institutioner og boligforeninger i Hvidovre, der er meget engagerede i at gøre en indsats for at gøre Hvidovre grønnere.

Der er indkommet 10 ansøgninger til Pulje til Grøn By for i alt 2.035.361,00 kr. i denne ansøgningsrunde. Ansøgningerne omhandler uddannelse af energi-ambassadører, plantning af træer og buske, etablering af skov til undervisningsformål samt etablering af grønne tage.

Puljen for 2022 er på 2,3 mio. kr. Det er inklusive de overførte midler fra 2021, hvor projekterne var svære at gennemføre. Men der er disponeret 1,0 mio. kr. til godkendte uafsluttede projekter fra 2020 og 2021. Der er således maksimalt 1,3 mio. kr. til udmøntning i 2. runde 2022.

Klima-, Miljø- og Teknikudvalget skal beslutte hvilke projekter, der skal have tilskud i 2. runde.

Indstilling

Direktøren indstiller til Klima-, Miljø- og Teknikudvalget

1. at godkende tilskud til følgende projekter (markeret med grønt i Tabel 1)

- a) ”Skovhave – biologi i praksis” under betingelse af, at gymnasiet skal have igangsat dialog med relevante lokale foreninger, inden skoven etableres, og at gymnasiet skal redegøre nærmere for, hvilke undervisningsforløb man forventer at bruge området til samt hvordan man forventer at introducere hver ny årgang til skoven.
- b) ”Energiambassadører i Avedøre” under betingelse af, at Hvidovre kommune får ret til at bruge det undervisningsmateriale, som udarbejdes og bruges i forløbet til formidling andre steder i kommune, fx i forhold til grundejerforeninger og boligselskaber.
- c) ”Dansborg Skoleskov” (ingen yderligere betingelser).
- d) ”EF Hvidovrevang – etablering af træer og buske” under betingelse af, at der stilles krav om, at der plantes hjemmehørende arter. Der kan med fordel tages udgangspunkt i den planteliste, der er lavet for projektet i Vigerslevparken.

2. at godkende afslag til følgende projekter (markeret med rødt i Tabel 1)

- a) ”Etablering af bede langs Rebæk Alle”.
- b) ”Grøn legeplads”.
- c) ”Etablering af grønne biotage på cykelskure”.
- d) ”Vejtræerne tilbage på Cathrine Boothsvej”.
- e) ”Grønne rum, der skaber ro til de mindste børn”.
- f) ”Begrønning af Hvidovrevej”.

Beslutning i Klima-, Miljø- og Teknikudvalget den 03-10-2022

Ad 1 a - e.

Godkendt.

Ad 2

Gruppe C stillede ændringsforslag om, at 2 b imødekommes.

For: Gruppe C

Imod: Gruppe A, Gruppe F, Gruppe D og Gruppe Æ

Ændringsforslag ikke godkendt.

Gruppe F stillede ændringsforslag om, at 2 b, ”buske, klatreplanter” imødekommes

For: Gruppe C og Gruppe F

Imod: Gruppe A, Gruppe D og Gruppe Æ

Ændringsforslag ikke godkendt.

Gruppe C og Gruppe D stillede ændringsforslag om, at 2 c imødekommes.

For: Gruppe C, Gruppe F og Gruppe D

Imod: Gruppe A og Gruppe Æ

Ændringsforslaget godkendt.

Ad 2

For: Gruppe A, Gruppe D og Gruppe Æ

Imod: Gruppe C og Gruppe F med henvisning til egne forslag

Godkendt afslag til 2 a, b, d, e, og f.

Sagsfremstilling

Center for Plan og Miljø har udarbejdet dette dagsordenspunkt.

Pulje til Grøn By giver mulighed for at borgere, skoler eller institutioner kan søge midler til ideer og initiativer som gavner miljø og klima. Der var ansøgningsfrist to gange i 2022 - den 16. januar og igen den 21. august.

Ved udløb af ansøgningsfristen den 21. august 2022 var der modtaget 10 ansøgninger til Pulje til Grøn By. Alle ansøgninger er over 7.500 kr. og skal behandles af Klima-, Miljø- og Teknikudvalget.

Administrationens indstilling fremgår af tabellen nedenfor. Fire projekter markeret med grøn anbefales godkendt, seks projekt markeret med rødt anbefales at få afslag.

Administrationen har udarbejdet forslag til eventuelle betingelser, der skal stilles i forbindelse med bevillingen. Det kan f.eks. dreje sig om ansøgers pligt til at koordinere opstilling af udstyr på offentlige arealer med Vej og Park.

Administrationen har gennemgået budget, lovlighed og eventuelle krav for hvert projekt. Denne gennemgang er vedlagt som en række bilag ”bedømmelse af.... ” hvor hvert projekt er gennemgået enkeltvis.

De vigtigste pointer ses i tabellen nedenfor, hvor administrationen anbefaler, at projekter farvet med grønt tildeles støtte og projekter med rødt tildeles et afslag på støtte.

Projekt / Farve	Ansøger	Ansøgt beløb (kr.)	Indstillet beløb (kr.)	Bedømmelse
Grøn				Etablering af en skovhave vil skabe nogle helt unikke undervisningsmuligheder for Hvidovre gymnasium. Ligeledes giver dette mulighed for tværgående samarbejder i lokalområdet. Ikke mindst skabes et lille nyt lokalt naturområde, som vil kunne styrke adgangen til naturen for de omkringboende.
Skovhave – biologi i praksis	Hvidovre Gymnasium & HF	179.000	179.000	
Grøn				Projektet har som formål at uddanne og skabe basis for et forgrenet netværk af borgere, der skal være med til skabe fokus på energiforbrug og reduktion. Projektet understøtter kommunens ønske om en klimaneutral kommune. Projektet understøtter den grønne omstilling hos den private borger, som ofte kan være vanskelige at få til at ændre adfærd og vaner, hvorfor det kan være svært at skabe ændringer.
Energiambassadører i Avedøre	Aftenskolen Fora	37.500	37.500	
Grøn				Projektet med etablering af en Miyawaki skov vil øge biodiversiteten i området, skabe et lokalt undervisningsrum for skolen, samt skabe bedre lokal adgang til naturoplevelser. Miyawaki
Dansborg skoleskov	Hvidovre Grønne Nabofællesskaber, Charlotte Amon Meng og Dansborgskolen, Skoleleder Kasper Nyholm	395.000	395.000	

skov er et forholdsvis nyt koncept i Danmark, og projektet er derfor også innovativt.

Plantning af træer og buske vil understøtte områdets nuværende udtryk. Boligselskabet ligger som nabo til Vigerslevparken, som har et forholdsvis højt indhold i biodiversitet. De nye buske og træer vil sammen med tidligere tiltag, hjælpe til at få en øget biodiversitet i Hvidovre kommune.

Projektet har til formål at øge biodiversiteten samt skabe en mere grøn og spændende Rebæk Alle. Projektet vil være med til at styrke og synliggøre fokus omkring biodiversitet samt fællesskabet på vejen.

Men Vej og Park ønsker ikke at overtage det pågældende projekt efter 3 år, da det vurderes at driften vil være forholdsvis dyr.

Projektet har som formål at renovere den eksisterende legeplads. Der ansøges bl.a. om en hybridgræsplæne, belægning og beplantning. Det ansøgte vil kun i meget begrænset omfang bidrage til biodiversitet.

Udskiftning af tagpap til et grønt tag er en kendt og efterprøvet metode, som i stigende grad bruges i dag. Et traditionelt sedum tag vurderes dog at have en forholdsvis begrænset effekt i forhold til biodiversitet. Projektet vurderes derfor ikke at bidrage i forhold til grøn omstilling eller biodiversitet.

Projektet, som omfatter etablering af en række træer, mangler grundlæggende information om hvordan vejforløbet skal ændres og vejtræerne plantes, herunder krav til

Grøn

EF
Hvidovrevang
- etablering af
træer og
buske

DEAS A/S
HVIDOVREANG

35.000 35.000

Rød

Etablering af
bede langs
Rebæk Alle

Borgergruppe

399.950 0

Rød

Grøn
Legeplads

Børnehaven
Strandhuset

190.256 0

Rød

Etablering af
grønne
biotage på
cykelskure

Erik Villy Brouer

26.000 0

Rød

Vejtræerne
tilbage til
Catherine
Boothsvej

Svendebjerg grf.

360.395 0

				materialer mv. Ansøgningen er dermed ikke fyldestgørende og redegør f.eks. ikke for, hvordan træerne plejes efter plantning.
Rød				Projektets formål er at skabe rum med mulighed for ro. Projektet ligger derfor umiddelbart ikke inde for det, som ordningen omfatter.
Grønne rum der skaber ro til de mindste børn	Kirsebærhuset	22.960	0	Det vurderes også, at det, ansøgte projekt ligger inde for det man normalt må betragte som almindelig drift og vedligeholdelse af en kommunal institution.
				Projektforslaget rummer mange under-projekter, som ikke er specificeret nærmere. Det er derfor vanskeligt at vurdere, hvad der konkret gives tilskud til. Der kan med fordel ansøges om de konkrete projekter i stedet for en mere overordnet ansøgning. Det skal bemærkes, at en stor del af omkostningerne udgøres af borgerinddragelsesproces, som ikke er rummet af formålet med puljen. Derudover er der nedsat et udvalg, som skal arbejde omkring Hvidovre torv. Derved vil der etableres to sideløbende forløb, hvilke vurderes at være uhensigtsmæssigt.
Rød				
Begrønning af Hvidovrevej	Ideforum Hvidovre 2025	389.300	0	

Administrationen har udarbejdet indstillingerne på baggrund af følgende retningslinjer for uddeling af midlerne i Pulje til Grøn By:

1. Der kan ydes tilskud til institutioner, skoler, foreninger (herunder boligforeninger og grundejerforeninger) og borgergrupper i forbindelse med projekter, der fremmer den grønne omstilling i Hvidovre Kommune.

Foreninger skal have et CVR-nr. og en tilknyttet NemKonto for at kunne modtage tilskud.

Borgergrupper skal dokumentere, at alle i gruppen er enige om, hvem der skal have tilskuddet overført til sin NemKonto.

2. Puljen kan yde tilskud på op til kr. 400.000, således at der hvert år gives tilskud til ét større ”fyrtårnsprojekt” med et budget op til kr. 400.000 og et antal mindre projekter, afhængig af de modtagne ansøgninger.
3. Der kan bl.a. gives tilskud til projekter indenfor emnerne:

- 1) reduktion af CO2, fx en adfærdskampagne, lys-sensorer eller el-ladcykler
 - 2) bæredygtig transport, fx el-biler eller bedre forhold for cyklister
 - 3) klimatilpasning, fx et regnvandsbed
 - 4) øget biodiversitet, fx såning af bi blomster eller bekæmpelse af invasive arter
 - 5) cirkulær økonomi, fx affaldsindsamling
4. Ansøgeren og/eller projektet skal have tilknytning til Hvidovre Kommune.
 5. Ansøger kan kun opnå tilskud én gang årligt til samme projekt.
 6. Der gives ikke tilskud til erhvervsrelaterede og kommercielle projekter samt forplejning og befordring. Ligeledes gives der ikke tilskud til allerede igangsatte eller afsluttede projekter.
 7. Alle aktiviteter skal være inden for rammerne af lovlige kommunale formål for at komme i betragtning til støtte.
 8. Tilskudsmodtageren skal evt. sammen med Hvidovre Kommune informere om projektet og dets resultater, f.eks. ved at vise det frem.
 9. Ansøgninger skal indsendes elektronisk til administrationen. Ansøgningsfrister offentliggøres på Hvidovre Kommunes hjemmeside. Ansøgninger kan som udgangspunkt tidligst behandles politisk på Klima-, Miljø og Teknik udvalgets møde 6 uger efter ansøgningsfristen.

Politiske beslutninger og aftaler

Teknik- og Miljøudvalget godkendte den 10. maj 2021, punkt 9, opdaterede retningslinjer for uddeling af midlerne i Pulje til Grøn By, herunder opdateret udkast til bevillingsbrev.

Kommunalbestyrelsen godkendte den 27. april 2021, punkt 4 overførsel af ubrugte midler fra 2020 på 1.351.000 kr.

Kommunalbestyrelsen godkendte i forbindelse med budgetvedtagelse 2021, den 6. oktober 2020, punkt 3, at driftsbudget på 1 mio. kr. årligt til Pulje til Grøn By blev fastholdt.

Økonomiske konsekvenser

Det er afsat midler i Center for Plan og Miljø's budget på 2.339.582 kr. i Pulje til Grøn By i 2022 inkl. overførte midler fra 2021 på 1.315.000 kr.

Der er disponeret i alt 1.000.400 kr. til godkendte projekter og restbudgettet udgøre således 1.332.200 kr. til udmøntning i 2022.

Pulje til Grøn By, budget 2022

Budget	kroner
Oprindelige budget	1.024.582
Restbudget forventet overførsel fra 2021	1.315.000
Korrigeret budget 2022	2.339.582
Disponeret: Godkendt uafsluttede projekter	-1.003.959
Restbudget til udmøntning 2022	1.335.624

Der er søgt tilsagn om i alt 2.035.361,00 kr. i denne ansøgningsrunde.

Der stilles krav i bevillingsbrevene, så projekterne ikke giver øgede udgifter til kommunens drift som f.eks. retablering af asfalt, trafikale gener eller oprydning.

Ubrugte midler fra Grøn by pulje 2022 overføres til kommende pulje i 2023.

Retsgrundlag

Der henvises til de uskrevne kommunalfuldmagtsregler, hvorefter det i vidt omfang er et lovligt kommunalt formål at støtte aktiviteter, der virker til fremme af miljøhensyn i kommunen.

Vurderingen af om en bestemt aktivitet er lovlig, skal ske ud fra en konkret og individuel vurdering. Administrationen har derfor for hvert enkelt projekt vurderet om den enkelte uddeling er lovlig.

Høring

Der er ikke høringspligt i denne sag.

Miljømæssige konsekvenser

Puljen medvirker til at mindske miljø- og klimabelastningen og fremme biodiversitet i Hvidovre Kommune.

Bilag

Bedømmelse af Grøn legeplads - Pulje til Grøn By - august 2022.pdf

Bedømmelse af Skovhave - biologi i praksis - Pulje til Grøn By - august 2022.pdf

Bedømmelse af Etablering af grønne biotage på cykelskure - Pulje til Grøn By - august 2022.pdf

Bedømmelse af Dansborg skoleskov - Pulje til Grøn By - august 2022.pdf

Bedømmelse af Energiambassadører i Avedøre - Pulje til Grøn By - august 2022.pdf

Bedømmelse af Etablering af træer og buske - Pulje til Grøn By - august 2022.pdf

Bedømmelse af Grønne rum der skaber ro til de mindste børn - Pulje til Grøn By - august 2022.pdf

Bedømmelse af Vejtræerne tilbage til Catherine Boothsvej - Pulje til Grøn By - august 2022.pdf

Bedømmelse af Begrønning af Hvidovrevej - Pulje til Grøn By - august 2022.pdf

Bedømmelse af Etablering af bede langs Rebæk Alle - Pulje til Grøn By - august 2022.pdf

Afbud Kristina Young

Punkt 8: Orientering - Afslutning af Bæredygtig Bundlinje 2.0

19/20275

Beslutningstema

Hvidovre Kommune og 5 virksomheder i kommunen har deltaget i projekt Bæredygtig Bundlinje 2.0 i perioden 2019-2022. Projektet understøtter virksomheder i grøn omstilling og har været rettet mod små og mellemstore virksomheder. Virksomhederne har haft mulighed for at få bistand til en grøn omstilling og mere bæredygtig forretning. Det sker via et projektforsløb, hvor bl.a. vidensinstitutioner og rådgivere har hjulpet virksomhederne med at finde potentialer. Herefter er der udarbejdet en handlingsplan.

Såfremt virksomhederne gennemfører aktiviteterne, vil der kunne opnås en besparelse på 307,7 t CO₂ om året, ligesom der vil kunne opnås en udfasning af 7 tons miljøskadelig kemi årligt. Dette skal ses i sammenhæng med den kommende klimaplan.

Projektet afsluttes med udgangen af oktober 2022.

Indstilling

Direktøren indstiller til Klima-, Miljø- og Teknikudvalget

1. at tage orienteringen om afslutning af Bæredygtig Bundlinje 2.0 til efterretning

Beslutning i Klima-, Miljø- og Teknikudvalget den 03-10-2022

Taget til efterretning.

Sagsfremstilling

Center for Plan og Miljø har udarbejdet dette dagsordenspunkt.

Bæredygtig Bundlinje 2.0 er en videreudvikling af Bæredygtig Bundlinje 1.0, som Hvidovre Kommune og flere virksomheder har deltaget i siden 2018.

Fem små og mellemstore virksomheder (SMV'er) har fået mulighed for at deltage. Virksomhederne har gennem projektet haft mulighed for at

- optimere deres affaldshåndtering ved bedre sortering og genbrug,
- minimere deres emballager,
- mindske madspild,
- skifte konventionelle biler ud med elbiler,
- få energigennemgang og
- blive skarpere på miljøledelse og verdensmålene.

Virksomhederne har selv skulle bidrage med ca. 100 timer i forløbet, samarbejde med rådgivere og dele nødvendige forbrugsdata. Det har betydet, at de har fået screenet og kortlagt potentialer for grøn og cirkulær omstilling i virksomheden. Der er også udarbejdet en handlingsplan og en business case, der giver et overblik og forslag til ændringer så bundlinjen bliver mere bæredygtig.

De deltagende virksomheder i projektet har været:

- Ason A/S (entreprenørvirksomhed), har arbejdet med forebyggelse af affald. Ason er undervejs flyttet til Brøndby Kommune.
- Jowis Industrilakering A/S, har set på mulighed for udfasning af miljøskadelig kemi og set på energibesparelser.
- Dansk Stillads Service A/S har arbejdet med affaldssortering. De har indgået et samarbejde med Kobensac Aps om at få syet udtjente presenninger om til bla. genbrugelige affaldsposer til private og virksomheder. Der har været indslag om dette i TV 2 Lorry.
- Suveren A/S (erhvervsrengøring) har arbejdet med mulighederne for at udskifte vognpark til elbiler.
- Hvidovre El ApS (elinstallatør) har arbejdet med affaldshåndtering og energibesparelser samt set på omlægning af vognpark fra dieselbiler til elbiler. Hvidovre El har benyttet sig af muligheden for at søge om investeringsstøtte i projektet

Projektet har mundet ud i nedenstående potentielle besparelser, investeringer og CO2 reduktioner, jf. bilag om nøgletal til mødeark, som de deltagende virksomheder kan opnå, hvis de vælger at følge rådgivernes forslag til grøn omstilling og fører alle tiltag ud i livet.

	Årlige besparelse	Investeringer	CO2 reduktioner ved at gennemføre alle forslag
	(kr/år)	(kr)	(Ton/år)
Jowis*	1.320.000	92.300	21,6
Dansk Stillads Service	178.893	258.463	92,5
Hvidovre El **	45.487	2.445.055	76,0
Ason***	2.876	28.400	35
Suveren	8.496	14.347.500	82,63

* Ved udfasning af miljøskadelig kemi på virksomheden skal der laves en større anlægsinvestering, der kræver energi.

****** Der er undersøgt flere muligheder, som virksomheden kan vælge imellem, fx varmepumpe eller jordvarme. Alle potentialer er

******Indsatsområdet vil være en ekstraudgift i de næste 2 år, men da der er et lovkrav om øget affaldssortering vil en udgift komme uanset.

Forløbet er afsluttet og alle har modtaget en grøn forretningsmodel, der indeholder handlingsplan for, hvordan virksomhederne kommer videre med de foreslåede projektforslag. Det er således op til virksomhederne at tilvejebringe den finansiering, som er nødvendig for at kunne gennemføre de investeringer, som fremgår af handlingsplanen og ovenstående tabel.

Officielt afslutter Gate21 projekt Bæredygtig Bundlinje 2.0 ultimo oktober 2022. Gate21 arrangerer som afslutning en VIP-bustur for de deltagende kommunale partnere og politiske beslutningstagere i den enkelte kommune. Tre virksomheder vil fortælle om erfaringerne, hvoraf den ene er Dansk Stillads Service ApS fra Hvidovre.

DTU tilbyder også at fortælle Hvidovre virksomheder om projektets resultater.

Politiske beslutninger og aftaler

Ingen bemærkninger

Økonomiske konsekvenser

Ingen økonomiske konsekvenser for Hvidovre Kommune

Høring

Der er ikke høringspligt i denne sag

Miljømæssige konsekvenser

Såfremt de deltagende virksomheder fører alle foreslåede aktiviteter ud i livet, så vil der kunne opnås en besparelse på 307,7 t CO₂ om året, ligesom der vil kunne opnås en udfasning og besparelse på 7 tons miljøskadelig kemi om året.

Bilag

Nøgletal til skema

Afbud Kristina Young

Punkt 9: Beslutning - Energibesparende tiltag

22/26675

Beslutningstema

På grund af usikkerheden om energiforsyningerne i Europa og de aktuelle stigende priser på energi har administrationen udarbejdet forslag til en række energibesparende tiltag, som Hvidovre Kommune kan vælge at iværksætte. Formålet er at få en tilkendegivelse af, hvilke tiltag der eventuelt ønskes iværksat eller undersøgt nærmere, og hvilke der på forhånd skal udelukkes.

Kommunalbestyrelsen skal godkende de energibesparende tiltag, der skal arbejdes videre med.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller til Klima-, Miljø- og Teknikudvalget, Kultur- og Fritidsudvalget, Ældre- og Sundhedsudvalget og Børne- og Undervisningsudvalget, at anbefale over for Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen

1. at godkende, hvilke energibesparende tiltag der, skal arbejdes videre med.

Beslutning i Ældre- og Sundhedsudvalget den 03-10-2022

Udvalget oversendte sagen til indstilling i Økonomiudvalget og beslutning i Kommunalbestyrelsen.

Beslutning i Børne- og Uddannelsesudvalget den 03-10-2022

Udvalget oversendte sagen til indstilling i Økonomiudvalget og beslutning i Kommunalbestyrelsen.

Beslutning i Kultur- og Fritidsudvalget den 03-10-2022

Udvalget foreslår, at saunaer, dampbad og spabad lukkes, at den ubemandede åbningstid på Hovedbiblioteket reduceres til kl. 20.00, og at foreningerne, der bruger idrætsfaciliteterne, inddrages i redueringen af energiforbruget, herunder en reduktion af brugen af køleskabe, automater mm.

Beslutning i Klima-, Miljø- og Teknikudvalget den 03-10-2022

Anbefales godkendt, at der er arbejdes videre med alle forslag med den ændring, at oversigten (A- k) suppleres med estimater og konsekvenser for borger, medarbejdere og bygninger.

Sagsfremstilling

Center for Trafik og Ejendomme har udarbejdet dette dagsordenspunkt.

På baggrund af usikkerheden om energiforsyningerne i Europa og de aktuelle stigende priser på energi har administrationen udarbejdet forslag til en række energibesparende tiltag, som Hvidovre Kommune kan vælge at iværksætte.

For at anskueliggøre mulighederne for energibesparelser på en enkelt måde er tiltagene oplistet i de to nedenstående tabeller. Først følger en oversigt over interne initiativer med en begrænset påvirkning for borgernes aktiviteter.

Efterfølgende følger en tabel med mere vidtgående forslag med en markant påvirkning for borgerne.

Administrationen har ikke haft mulighed for at beregne det eksakte besparingspotentiale, da det er meget ressourcekrævende og afhænger af en masse specifikke faktorer fx ift. de enkelte bygningers stand og tekniske udstyr.

Der er ikke taget højde for eventuel lovgivning eller andre forpligtelser i forhold til de enkelte forslag. Det vil blive undersøgt nærmere i det videre arbejde for de tiltag, som Kommunalbestyrelsen måtte beslutte at arbejde videre med.

Nye energibesparende tiltag

I nedenstående tabel ses interne forslag med begrænset påvirkning for borgernes aktiviteter. Forslagene er forsøgt rangeret med de største potentialer øverst, men der tages forbehold, idet der ikke er foretaget eksakte beregninger endnu.

Interne forslag	Bemærkninger
a) Sænkning af temperaturen i de kommunale bygninger til 19 grader i fyringssæsonen (forventeligt mellem d. 1. oktober og d. 30. april).	Stort potentiale, og forslaget ligger i tråd med udmeldinger, der er kommet fra statslig side.
b) Virtuel fredag i Hvidovre Kommune. Dvs. at medarbejdere i bredt omfang opfordres til at arbejde hjemmefra om fredagen, og at det besluttet at alle møder om fredagen alene afholdes virtuelt. Derved der kan spares strøm og opvarmning i de kommunale bygninger.	Medarbejderne sparer tid og penge til transport mv. Der er en afledt gevinst for klimaet pga. sparet CO2 ifm. transporten. Der vil naturligvis være en række stillinger der kræver fysisk fremmøde, hvorfor tiltaget primært at tiltænkt administrative funktioner.
c) Nedlukning af Multihuset på Høvedstensvej 45.	Kræver at Center for Trafik- og Ejendomme og Center for Plan og Miljø samlokeres på andre af kommunens adresser, fx rådhuset. Dette vil samlet set betyde udvidet brug hjemmearbejde for flere centre for at få kabalen til at gå op.
d) El-radiatorer og diverse varme/køle apparater kan inddrages, og opbevares hos Drift og Vedligehold i Center for Trafik og Ejendomme.	Kan påvirke arbejdsmiljøet.
e) Sluk for eller permanent nedlægning af saunaer på Materielgården hos Vej og Park.	Kan påvirke arbejdsmiljøet.
f) Luk for varmt vand på rådhuset i fløj B-C-D.	Kan påvirke arbejdsmiljøet.
g) Ventilationen lukkes i et længere tidsrum end i dag i udvalgte kommunale bygninger.	Kan påvirke arbejdsmiljøet og forudsætter at vinduerne åbnes manuelt.
h) Sluk for julebelysning.	Vil ud over el-besparelser også give afledte besparelser, idet der ikke skal

bruges tid på opsætning og nedtagning.

- i) Generel styrkelse af brugeradfærden i kommunens bygninger ift. at huske at spare på el, vand og varme fx ved brug af oplysningskampagner og nudging, så man eksempelvis husker at slukke for pc-skærme og andre maskiner. Initiativet er meget oplagt, men det er meget usikkert, hvor store besparelser det reelt vil give.
- j) HovedMED, alle centerMED og alle LokalMED anmodes om ved først givne lejlighed om at drøfte og lokalt implementere lokale tiltag til nedbringelse af energiforbruget. Der er tale om mange bække små.
- k) Sluk for det trådløse netværk på kommunens lokationer i tidsrummet 23:00-05:00. Kommunen har 1400 Access Points, hvorfor der vil kunne opnås en reel besparelse på kommunes udgifter til strøm, ved at slukke dem om natten.

I nedenstående tabel ses en række mere vidtgående forslag med markant påvirkning for borgernes aktiviteter. Forslagene er forsøgt rangeret med de største potentialer øverst, men der tages forbehold, idet der ikke er foretaget eksakte beregninger endnu.

Vidtgående forslag	Bemærkninger
l) Nedlukning af en eller to skøjtehaller.	Potentiale for en markant besparelse på kommunens samlede El-forbrug, idet isproduktionen og opvarmning af hallerne er meget energikrævende.
m) Sænkning af temperaturen i boldhallerne på Frihedens Idrætscenter og Avedøre Idrætscenter til 15 grader.	
n) Sænkning af temperaturer i svømmehallerne både ift. vand og luft.	Udgifterne til opvarmning og cirkulering af vand er betragtelige.
o) Sluk for saunaer, dampbad, spa bad og varmtvandsbassiner i kommunens svømmehaller.	Udgifterne til opvarmning og cirkulering af vand er betragtelige.
	Det undersøges om områder kan undtages, fx ved skoler og daginstitutioner.
p) Sluk for hele eller dele af gadebelysningen i udvalgte tidsrum.	Det bemærkes, at der skal påregnes omkostninger til teknikere, der skal ud og foretage ændringer på de enkelte lyspunkter ifm. ændringerne i gadebelysningen. Dog har leverandøren oplyst, at der er en netto gevinst ved fx at slukke hver 3. gadelampe. Allerede efter et års drift.

q)	Sluk for belysning på p-arealer, i parker, på kirken, ved administrationsbygninger mv. efter arbejdstidsophør.	Det undersøges pt. hos leverandøren om det er teknisk muligt.
r)	Sluk for ventilationen i udvalgte bygninger.	Forudsætter at vinduerne åbnes manuelt.
s)	Samlokering af foreninger med henblik på nedlukning af udvalgte bygninger.	
t)	Lukning for varmt vand i foreningsbygningerne.	
u)	Midlertidigt stop for lørdagsåbent i Borgerservice	Borgerservice har normalt åbent mellem kl. 10-12 på lørdage, dog kun med forudgående tidsbestilling. Hvis initiativet vælges, kan der forventeligt opnås mindre besparelser på opvarmning af rådhusbygningen, da der kan skrues ned for varmen fredag eftermiddag.
v)	Justering af åbningstiden på Hovedbiblioteket	Hovedbiblioteket har åbent alle dage fra kl. 6-23 pga. selvbetjeningsløsningen. Det kan overvejes at justere på åbningstiderne i ydertidspunkterne for at opnå besparelser på strøm og opvarmning.

Eksisterende tiltag

I tillæg til ovenstående ønsker administrationen at fremhæve en række af de eksisterende tiltag, der allerede i dag er iværksat i kommunen, med henblik på at spare på energien.

Hvidovre Kommune er generelt godt med ift. at implementere energibesparende tiltag. Området har været prioriteret højt igennem en årrække, og kommer blandt andet til udtryk ved den årlige Miljø- og Energipulje på ejendomsområdet. Puljen har eksisteret siden 1997, og den udgjorde i starten 2 mio. kr., men er nu oppe på ca. 7 mio. kr. Puljens formål er at gennemføre prioriterede, målrettede foranstaltninger til at nedbringe energiforbruget i de kommunale bygninger. Reduktion af energiforbruget kan ske i form af både tekniske og bygningsmæssige tiltag, samt i form af kampagner og rådgivning, som kommunens Klimaambassadører varetager.

I 2022 får mange af kommunens bygninger udarbejdet nye lovpligtige energimærker, og puljen skal derfor bl.a. bruges på at realisere de energibesparende tiltag, der fremkommer i forbindelse med energimærkningen af bygningerne.

Reduktion af rumtemperaturen i administrationsbygninger, skoler, og daginstitutioner sker allerede. Kommunens ejendomme driftes efter Arbejdstilsynets krav til indeklima på kontorarbejdspladser. Der foretages allerede natsækning i ferier og weekender.

Langt de fleste ventilationsanlæg i kommunen, driftes efter CO2 målinger og efter Arbejdstilsynets krav til indeklima. Det vil sige, at anlæggene kun kører, hvis der er for højt CO2-niveau i rummet, ellers er det slukket. De resterende anlæg er nøje styret efter behov og tid.

Endeligt kan det oplyses, at kommunen kun har ca. 27 gasfyr tilbage, som hen ad vejen udskiftes til fjernvarme, eller varmepumper, såfremt der ikke er planlagt fjernvarme i området.

Politiske beslutninger og aftaler

Ingen bemærkninger.

Økonomiske konsekvenser

Denne sag har ingen økonomiske konsekvenser for Hvidovre Kommune.

Formålet med øvelsen er at finde steder, hvor energiforbruget kan nedbringes for at imødegå de stigende energipriser. Afhængig af de konkrete til- og fravalg og udviklingen i energipriserne generelt kan besparelsesforslagene være med til afbøde de økonomiske konsekvenser for Hvidovre Kommune. Intentionen er således at undgå budgetoverskridelser ift. driftsomkostninger. I bedste fald kan der opnås reelle besparelser.

Retsgrundlag

Der er ikke noget retsgrundlag i denne sag.

Høring

HovedMED høres i relevant omfang. Høringssvar og administrationens bemærkninger hertil vil tilgå sagen.

Personalemæssige konsekvenser

Såfremt det besluttet at gå videre med at opfordre administrativt personale til øget hjemmearbejde på specifikke dage, vil der være afledte konsekvenser for de personalegrupper, der er beskæftiget ved kantine, service og rengøring.

Sundhedsmæssige konsekvenser

Såfremt det besluttet at gå videre med at sænke temperaturen i bygningerne og eller mindske ventilationen i bygningerne, kan det bevirke et dårligere indeklima.

Bilag

Svar til KB - Tina Cartey Hansen (C) - Redegørelse om mulige energibesparelser i kommunal bygninger

Afbud Kristina Young

Punkt 10: Eventuelt

21/33986

Beslutning i Klima-, Miljø- og Teknikudvalget den 03-10-2022

Intet.

Afbud Kristina Young